Dosarul nr.2-21708/25 (2-25148894-12-2-22102025)

HOTĂRÎRE
În numele legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la 07 aprilie 2026 în municipiul Chişinău
Hotărîrea integrală întocmită la 01 iulie 2026
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Maria Ţurcan
Grefier Chihai Aliona

Cu participarea reclamantului Mohamed Elsheikh, cu participarea avocatului Doina Ioana Străisteanu, în lipsa pîrîtului Busuioc Dumitru, înștiințat în mod legal,

în sediul instanței, în şedinţă publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mohamed Elsheikh către Busuioc Dumitru privind repararea prejudiciului cauzat prin comportament rasist, încasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 21.10.2025 Mohamed Elsheikh s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către Busuioc Dumitru privind repararea prejudiciului cauzat prin comportament rasist, încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii s- a indicat că reclamantul Mohamed Elsheikh, IDNP 200104260733 este de etnie arab și persoană de culoare, cetățean al Republicii Moldova. În temeiul Deciziei nr. 1/1 din 26 februarie 2025, acesta exercită funcția de consilier în Consiliul Comunal Grătiești, municipiul Chișinău, fiind ales pe lista Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” (PAS).
3. În susținerea pretențiilor sale, reclamantul Mohamed Elsheikh a indicat că la data de 14 septembrie 2025, în comuna Grătiești, Administrația Publică Locală a organizat consultări publice privind Planul Urbanistic General (PUG) al comunei, desfășurate în incinta Centrului Cultural Administrativ din satul Grătiești. Evenimentul a fost transmis în direct (regim live) de către primarul comunei, doamna Olga Caraman, pe diverse rețele de socializare, inclusiv pe pagina sa oficială de Facebook și pe canalul YouTube al Primăriei Grătiești. După încheierea prezentărilor efectuate de specialiștii din cadrul „Chișinău Proiect”, doamna primar Olga Caraman a preluat rolul de moderator, menționând că discuțiile urmează să se desfășoare „ca într-o familie”, într-un climat sincer și deschis, subliniind totodată că evenimentul era difuzat în regim live pe rețelele de socializare menționate anterior. În cadrul dezbaterilor publice, anumite persoane participante, inclusiv consilieri locali, au făcut declarații ofensatoare și discriminatorii la adresa reclamantului. Astfel, Victor Mardare, consilier din partea Partidului Politic CUB, a afirmat că „pe o listă de partid poți avea orice! Tot ce plutește pe deasupra apei!”, declarație de natură să aducă atingere onoarei și demnității reclamantului, dar având în vedere contextul general al discuției, această afirmație nu a fost atribuită cuiva anume de autor. Însă, în continuarea acestei formulări, pârâtul Dumitru Busuioc, consilier independent, a adresat public întrebarea „în ce țară un negru poate ajunge în consiliul

local? Și unde este mintea noastră că votăm o astfel de persoană?", continuând cu afirmația "nu cred că cineva din Tanzania știe mai bine problemele statului meu", exprimări ce denotă un caracter vădit discriminatoriu și rasist al exprimării, țintind la denigrarea reclamantului în fața comunității ce l-a votat. Aceste înregistrări sunt în continuare disponibile aici: Facebook - Olga Caraman, primar Grătiești: https://www.facebook.com/olga.caraman.39/videos/1324478536004944 (minutul 1:20:24 - 1:36:43) și canal YouTube - Primăria Grătiești: https://www.youtube.com/watch7v-0pVJ0Z3JK34&t—3652s (minutul 1:47:27 - 2:11:26).

4. Indică reclamantul că aceste afirmații, rostite public și transmise în direct pe pagina de Facebook a primarului comunei Grătiești, doamna Olga Caraman, precum și pe canalul YouTube al Primăriei Grătiești, în cadrul unei ședințe oficiale, în fața cetățenilor și a consilierilor locali, au afectat grav onoarea, demnitatea și reputația personală și profesională a reclamantului, constituind evident o declarație rasistă.
5. Reclamantul menționează că discuții de natură similară au avut loc și în lipsa reclamantului, în cadrul ședinței Consiliului Local din data de 11 septembrie 2025, transmisă în direct pe canalul YouTube al Primăriei Grătiești, https://www.youtube.com/watch?v=YThi3kA5ipM de la minutul-1:59:10/2:14:48.
6. Reclamantul, cetățean al Republicii Moldova de peste 15 ani, integrat pe deplin în comunitate, cu familie și copii în localitate, semnalează că afirmațiile și expresiile rostite de către consilier constituie un act clar de discriminare rasială și stigmatizare pe criteriu de rasă și origine etnică, capabil să instige comunitatea la discriminarea reclamantului. Reclamantul evidențiază contribuția sa constantă la dezvoltarea comunității și faptul că i-a fost conferit titlul de Cetățean de Onoare al comunei Grătiești în anul 2003, aspect care atestă recunoașterea publică a meritelor sale civice și sociale. Asemenea discursuri sunt inacceptabile din partea consilierilor locali, menirea cărora e să contribuie la integrarea diferitor grupuri sociale în comunitate, fără discriminare.
7. Reclamantul Mohamed Elsheikh își întemeiază acțiunea pe prevederile Legii nr. 121/2012 și ale Codului civil RM, susținând că afirmațiile și comportamentul pârâtului Dumitru Busuioc reprezintă instigare la discriminare rasială, motivate de rasa, etnia și culoarea pielii reclamantului. Comportamentul acestuia, manifestate atât în cadrul ședințelor publice cât și prin declarații transmise live pe rețelele de socializare, au vizat direct demnitatea reclamantului, a cărui identitate reflectă nu doar viziunile politice dar și trăsăturile sale individuale etnice.
8. Indică reclamantul că aceste afirmații a consilierului local Dumitru Busuioc, rostite public la adresa consilierului, reclamantul Mohamed Elsheikh, de natură rasistă, care stigmatizează pe criteriul culorii pielii și al originii, punând sub semnul întrebării egalitatea în dreptul la participare publică a unei persoane vizate tocmai pentru trăsăturile sale rasiale. Înregistrările rămân accesibile pe rețelele sociale, ceea ce prelungește efectul injurios și riscul de emulare în comunitate.
9. Susține reclamantul că este un comportament verbal explicit, realizat de un ales local, într-o adunare publică transmisă live, prin care se invocă expres culoarea pielii ("negru") pentru a contesta legitimitatea democratică a persoanei vizate de a ocupa un mandat de consilier și pentru a împinge audiența la respingerea acesteia („unde este mintea noastră că votăm o astfel de persoană?"). Or, criteriul "culoare„ este indubitabil protejat de Legea 121/2012, iar tonalitatea și conținutul mesajului îl transformă din simplă opinie politică într-un apel discriminatoriu, capabil să producă efecte excludente: stigmatizarea persoanei

de culoare ca fiind în afara ”normei” comunitare și, prin aceasta, diminuarea egalității de șanse în viața publică locală. Faptul că mesajul a fost rostit într-un forum civico-administrativ, moderat de primar și amplificat de difuzarea online, accentuează potențialul său de a crea un mediu ostil și de a normaliza excluderea. Elementul de „instigare” este prezent în dublu registru: pe de o parte, mesajul prescriptiv către audiență („unde este mintea noastră că votăm...”), prin care se activează norma socială excludentă; pe de altă parte, introducerea criteriului rasial ca motiv de respingere, ceea ce reprezintă conduită intenționată cu efect de determinare a unui tratament diferențiat al consilierului vizat. În logica formulată de Consiliu, nu este necesar ca instigarea să fi produs deja efectul (de pildă, un vot negativ imediat), ci că mesajul are scopul ori efectul de a determina discriminarea; având în vedere notorietatea online a înregistrărilor și persistența accesului la ele, riscul de efect discriminatoriu este continuu, nu episodic. În ce privește repararea prejudiciului, cadrul juridic invocat în cerere acoperă atât măsuri de tip „încetare și interzicere” cât și repararea prejudiciului moral.

10. Mai indică reclamantul că prin prisma cadrului normativ și jurisprudențial, apărarea că ar fi vorba despre „opinie politică” sau „îngrijorare” cu privire la reprezentativitate nu poate fi acceptată. Orice dezbatere despre cine reprezintă mai bine comunitatea trebuie să evite criteriile protejate și să se sprijine pe argumente privind programul, faptele, competența, integritatea, nu pe culoarea pielii ori originea. Asemenea distincții sunt repuse periodic în evidență în deciziile Consiliului: în Cauza nr. 98/21, discursul politic încărcat rasial a fost calificat ca instigare la discriminare, chiar dacă reclamatul a invocat că a pus „o întrebare retorică” și și-a cerut scuze; în Cauza nr. 180/14, „gluma” de marketing a fost calificată ca instigare rasistă; în Cauza nr. 187/14, absența unei reacții ferme la discursul stigmatizant a generat răspundere. În toate aceste situații, testul comun este efectul mesajului: stigmatizare, marginalizare, inducerea unui tratament diferențiat în societate. Or, afirmația „un negru” „nu are ce căuta” în consiliul local și întrebarea retorică privind „mintea” celor care au votat astfel sunt expresii care, prin conținut și context, îndeplinesc standardul instigării la discriminare. Pe latura probatorie, faptul că evenimentul a fost transmis live și că linkurile către înregistrări sunt indicate în însăși acțiunea civilă întărește caracterul obiectiv al probelor; spre deosebire de situații în care proba se bazează pe declarații contradictorii, aici conținutul este arhivat public, iar reproducerea lui nu ridică dubii. De asemenea, calitatea procesuală a reclamantului - consilier local ales și cetățean de culoare - nu slăbește, ci, dimpotrivă, accentuează gravitatea faptei, întrucât mesajul lovește nu doar demnitatea persoanei, ci și egalitatea în accesul la funcții publice elective, o valoare democratică de prim rang. Susține reclamantul că faptele reținute în speță întrunesc cerințele legale pentru constatarea exprimărilor rasiste și a instigării la discriminare rasială. Mesajele rostite de pârât se focalizează pe culoarea pielii și origine, folosesc aceste criterii ca argument pentru nelegimitatea civilă, se adresează unei audiențe publice într-un cadru institutional și sunt propagate prin canale media care le amplifică efectul stigmatizant.

11. *Reclamantul Mohamed Elsheikh, solicită:* **1**) a-l recunoaște pe pârîtul Dumitru Busuioc responsabil de instigare la discriminare rasială, remediu oferit de art. 18 lit. a) din Legea nr. 121 privind asigurarea egalității; **2)** a interzice pârîtului Dumitru Busuioc încălcarea în continuare a drepturilor reclamantului Mohamed Elsheikh, și anume a interzice pârîtului de a continua instigarea la discriminare rasială față de reclamantul Mohamed Elsheikh, remediu oferit de art. 18 lit. b) din Legea nr. 121 privind asigurarea egalității; **3)** încasarea

din contul pârâtului Dumitru Busuioc în beneficiul reclamantului Mohamed Elsheikh suma de 200,000 (două sute mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, remediu oferit de art. 18 lit. d) din Legea nr. 121 privind asigurarea egalității; **4)** încasarea din contul pârâtului Dumitru Busuioc în beneficiul reclamantului Mohamed Elsheikh a cheltuielilor de judecată.

12. În ședința de judecată reclamantul Mohamed Elsheikh și reprezentantul reclamantului, avocatul Doina-Ioana Străisteanu au susținut cererea de chemare în judecată în sensul formulat și au solicitat admiterea acesteia.
13. Pîrîtul Busuioc Dumitru în ședința de judecată nu s-a prezentat, a fost legal înștiințat despre data și ora ședinței de judecată, prin semnătura aplicată pe recipisă. (f.d. 58) Personal pîrîtul nu a înregistrat cereri. Totodată, la data de 24.03.2026 la adresa de e-mail a parvenit referință semnată de avocatul Căuș Miroslav în interesele pîrîtului. La data de 30.03.2026 la adresa electronică a instanței a parvenit cererea avocatului Căuș Miroslav, prin care a solicitat amînarea ședinței de judecată. Instanța de judecată a lăsat fără soluționare cererea depusă de avocatul Căuș Miroslav la 30.03.2026, din motivul că avocatul *nu a anexat la dosar originalul mandatului avocațial* semnat de către pîrîtul Busuioc Dumitru.
14. Intervenientul accesoriu Consiliul pentru egalitate a depus la data de22.12.2025 Concluzii scrise, totodată, a solicitat examinarea cauzei în lipsă, cererea fiind admisă de instanța de judecată.
15. În Concluziile depuse Consiliul a indicat că din succesiunea faptelor relatate în cerere, rezultă că acțiunile pârâtului ar fi avut scopul discriminării reclamantului, urmărind stigmatizarea acestuia și excluderea sa simbolică din comunitate și din procesul decizional local, prin negarea capacității sale de a reprezenta interesele satului, în pofida faptului că reclamantul este cetățean al Republicii Moldova, integrat pe deplin în localitate și Cetățean de Onoare al comunei. Întregul discurs instigator ar fi fost fundamentat exclusiv pe criteriile protejate de rasă și culoare, pârâtul utilizând trăsăturile fizice ale reclamantului *(„un negru”)* și origine națională *(„din Tanzania”),* ca unice argumente pentru a-i contesta mandatul de ales local și pentru a incita opinia publică la o atitudine ostilă și discriminatorie față de dumnealui. Reieșind din prevederile art. 15 alin. (1) și art. 19 ale Legii nominalizate, în materia discriminării sarcina probei se repartizează în modul specific, și anume: reclamantul urmează să prezinte fapte care permit prezumția existenței unui fapt de discriminare (art. 19 alin. (1) din Legea nr. 121/2012) și odată ce a fost stabilită prezumția discriminării, pârâtul are sarcina de a proba că faptele nu constituie discriminare (art. 15 alin. (1) și art. 19 alin. (2) din Legea nr. 121/2012). Pentru a institui prezumția instigării la discriminare, pretins aplicabilă cazului supus soluționării, faptele relatate în cerere trebuie să arate existența cumulativă a următoarelor elemente: a) existenta comportamentului prin care o persoană aplică presiuni sau afișează o conduită intenționată; b) cu scopul discriminării unei terțe persoane; c) în baza unui criteriu protejat. Așadar, la examinarea cauzei, instanța de judecată urmează să aprecieze caracterul comportamentului deplâns din perspectiva amplorii acestuia în contextul analizat și a efectului asupra publicului, inclusiv ținând cont de gradul de determinare a publicului la acțiuni discriminatorii la care s-a îndemnat. De asemenea, instanța urmează să elucideze care a fost criteriul protejat care a stat la baza tratamentului discriminatoriu. Limbajul utilizat este denigrator și jignitor, termenul „negru” având o puternică încărcătură negativă. Declarația depășește sfera libertății de exprimare, prin intenția

evidentă de a eticheta și stigmatiza un grup în baza de „culoare”, iar afirmația „așa o persoană” amplifică impactul discriminatoriu. Diseminarea mesajului în spațiul public online, accesibil unui număr larg de utilizatori, crește riscul multiplicării acestuia și consolidării unor percepții sociale discriminatorii, bazată pe intoleranță, rasism și xenofobie. În acest sens, cauza Sanchez v. Franța oferă un precedent relevant, statuând că proprietarii de conturi publice pe rețelele sociale pot fi trași la răspundere pentru comentariile discriminatorii postate, confirmând astfel că o pagină de Facebook constituie un spațiu public în care se aplică standardele legale de protecție împotriva discursului instigator la discriminare. În aceste condiții, există o probabilitate reală și iminentă ca mesajul să genereze atitudini ostile, respingere socială sau discriminare directă împotriva „persoanelor de culoare”. Standardele internaționale și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului confirmă că astfel de declarații, chiar și sub forma unor opinii, pot fi sancționate atunci când riscă să provoace consecințe prejudiciabile și afectează demnitatea unui grup vulnerabil. Consiliul explică că un criteriu protejat este o caracteristică obiectivă și identificabilă, care a generat comportamentul discriminator. Lista criteriilor protejate sunt prevăzute în art. 1 al Legii nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității: rasă, culoare, origine națională, etnică și socială, statut social, cetățenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenență politică, avere, naștere sau orice alt criteriu. Lista criteriilor protejate are un caracter exemplificativ și nu limitativ. Cu alte cuvinte, această listă poate fi completată jurisprudențial și cu alte situații. Important în acest sens este ca aceste situații să fie identificabile și obiective. Compensarea prejudiciilor cauzate prin discriminare este o parte a mecanismului de sancționare pentru discriminare. Directivele europene în domeniul nediscriminării prevăd câteva condiții pe care trebuie să le îndeplinească regimul ”sancționator” al discriminării, și anume: sancțiunea să fie efectivă, proporțională și disuasivă. (f.d. 36-39)

Aprecierea instanței:

16. Audiind reclamantul și reprezentantul reclamantului, studiind materialele cauzei, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrîndu-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma legislaţiei ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră că cererea de chemare în judecată înaintată de Mohamed Elsheikh către Busuioc Dumitru, este necesar de admis parțial, reieșind din următoarele raționamente.
17. Conform art. 130 alin. (1) CPC, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*
18. În temeiul art. 240 alin. (1) CPC, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*
19. Conform art. 239 CPC, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*
20. Conform art. 118 alin.(1) CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

21. În ședința de judecată s-a stabilit că reclamantul Mohamed Elsheikh, este de etnie arab și persoană de culoare, cetățean al Republicii Moldova, de peste 15 ani, integrat pe deplin în comunitate, cu familie și copii în localitate. În anul 2003, i- a fost conferit titlul de Cetățean de Onoare al comunei Grătiești, din relatările acestuia.
22. În temeiul Deciziei nr. 1/1 din 26 februarie 2025, acesta exercită funcția de consilier în Consiliul Comunal Grătiești, municipiul Chișinău, fiind ales pe lista Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate" (PAS). (f.d. 22) La materialele cauzei este anexată și Lista deținătorilor de mandate: Consiliul Local Grătiești. (f.d. 26-27)
23. Instanța de judecată a constatat, că la data de 14 septembrie 2025, în comuna Grătiești, Administrația Publică Locală a organizat consultări publice privind Planul Urbanistic General (PUG) al comunei, desfășurate în incinta Centrului Cultural Administrativ din satul Grătiești. Evenimentul a fost transmis în direct (regim live) de către primarul comunei, doamna Olga Caraman, pe diverse rețele de socializare, inclusiv pe pagina sa oficială de Facebook și pe canalul YouTube al Primăriei Grătiești. (f.d. 24-25)
24. Din cererea de chemare în judecată rezultă că după încheierea prezentărilor efectuate de specialiștii din cadrul „Chișinău Proiect", doamna primar Olga Caraman a preluat rolul de moderator, subliniind totodată că evenimentul era difuzat în regim live pe rețelele de socializare menționate anterior. În cadrul dezbaterilor publice, anumite persoane participante, inclusiv consilieri locali, au făcut declarații ofensatoare și discriminatorii la adresa reclamantului. În continuare, pârâtul Dumitru Busuioc, consilier independent, a adresat public întrebarea „în ce țară un negru poate ajunge în consiliul local? Și unde este mintea noastră că votăm o astfel de persoană?", continuând cu afirmația "nu cred că cineva din Tanzania știe mai bine problemele statului meu".
25. Aceste înregistrări sunt în continuare disponibile pe: Facebook - Olga Caraman, primar Grătiești: https://www.facebook.com/olga.caraman.39/videos/1324478536004944 (minutul 1:20:24 - 1:36:43) și canal YouTube - Primăria Grătiești: https://www.youtube.com/watch7v-0pVJ0Z3JK34&t—3652s (minutul 1:47:27 - 2:11:26). Discuții de natură similară au avut loc și în lipsa reclamantului, în cadrul ședinței Consiliului Local din data de 11 septembrie 2025, transmisă în direct pe canalul YouTube al Primăriei Grătiești, https://www.youtube.com/watch?v=YThi3kA5ipM de la minutul-1:59:10/2:14:48.
26. Instanța de judecată constată, că aceste afirmații, rostite public și transmise în direct pe pagina de Facebook a primarului comunei Grătiești, doamna Olga Caraman, precum și pe canalul YouTube al Primăriei Grătiești, în cadrul unei ședințe oficiale, în fața cetățenilor și a consilierilor locali, au afectat grav onoarea, demnitatea și reputația personală și profesională a reclamantului, constituind o declarație rasistă. Afirmațiile și expresiile rostite de către pîrît constituie un act clar de discriminare rasială și stigmatizare pe criteriu de rasă și origine etnică, capabil să instige comunitatea la discriminarea reclamantului. Asemenea discursuri sunt inacceptabile din partea consilierilor locali, menirea cărora e să contribuie la integrarea diferitor grupuri sociale în comunitate, fără discriminare.
27. Potrivit art. 16 din Constituția Republicii Moldova, *(1) Respectarea şi ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. (2) Toţi cetăţenii Republicii Moldova sunt egali în faţa legii şi a autorităţilor publice, fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau de origine socială.*

28. Conform art. 20 din Constituția Republicii Moldova, *(1) Orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. (2) Nicio lege nu poate îngrădi accesul la justiţie.*
29. În conformitate cu art. 11 alin. (1) din Codul civil, *buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.*
30. Potrivit art. 16 alin. (1) din Codul civil, *apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin: a) recunoaşterea dreptului; g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;*
31. Conform art. 19 alin. (1), (3) și (5) din Codul civil, *în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic). (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.*
32. Potrivit art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, *scopul prezentei legi este prevenirea şi combaterea discriminării, precum şi asigurarea egalităţii tuturor persoanelor aflate sub jurisdicţia Republicii Moldova în sferele politică, economică, socială, culturală şi alte sfere ale vieţii, fără deosebire de rasă, culoare, origine naţională, etnică şi socială, statut social, cetăţenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenenţă politică, avere, naştere sau orice alt criteriu.*
33. Totodată, art. 2 din Legea menționată prevede, *în sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificaţii*: *instigare la discriminare – orice comportament prin care o persoană aplică presiuni sau afişează o conduită intenţionată în scopul discriminării unei terţe persoane pe baza criteriilor protejate, reale sau presupuse.*
34. Potrivit art. 3 din aceiași Lege, *subiecţi în domeniul discriminării sînt persoanele fizice şi juridice din domeniul public şi privat.*
35. În conformitate cu art. 4 din Legea nr. 121 din 25.05.2012, *formele grave ale discriminării sînt: a) promovarea sau practicarea discriminării de către autorităţile publice; b) susţinerea discriminării prin intermediul mijloacelor de informare în masă;… d) discriminarea persoanelor pe baza a două sau mai multe criterii;…f) discriminarea continuă sau prelungită;… h) segregarea rasială.*
36. Conform art. 18 din Legea sus-menționată, *(1) Orice persoană care se consideră victimă a discriminării are dreptul să înainteze o acţiune în instanţa de judecată şi să solicite: a) stabilirea faptului încălcării drepturilor sale; b) interzicerea încălcării în continuare a drepturilor sale;…d) repararea prejudiciului material şi moral ce i-a fost cauzat, precum şi recuperarea cheltuielilor de judecată;…(4) La examinarea de către instanţa de judecată a unei cauze în care se invocă o faptă de discriminare, Consiliul poate depune concluzii în conformitate cu art.74 din Codul de procedură civilă nr.225/2003.*
37. Totodată, art. 19 din Legea menționată, prevede, *(1) Persoana care înaintează o acţiune în instanţa de judecată trebuie să prezinte fapte şi, după caz, date statistice care permit*

prezumţia existenţei unui fapt de discriminare. (2) Sarcina de a proba că faptele nu constituie discriminare revine pîrîtului, cu excepţia faptelor ce atrag răspundere penală.

38. Instanța de judecată constată, că afirmațiile și comportamentul pârâtului Dumitru Busuioc reprezintă instigare la discriminare rasială, motivate de rasa, etnia și culoarea pielii reclamantului. Comportamentul acestuia, manifestate atât în cadrul ședințelor publice cât și prin declarații transmise live pe rețelele de socializare, au vizat direct demnitatea reclamantului, a cărui identitate reflectă nu doar viziunile politice dar și trăsăturile sale individuale etnice. Aceste afirmații stigmatizează pe criteriul culorii pielii și al originii, punând sub semnul întrebării egalitatea în dreptul la participare publică a unei persoane vizate tocmai pentru trăsăturile sale rasiale. Înregistrările rămân accesibile pe rețelele sociale, ceea ce prelungește efectul injurios și riscul de răspîndire în comunitate.
39. Criteriul ”culoare„ este protejat de Legea 121/2012, iar tonalitatea și conținutul mesajului exprimat de pîrît îl transformă din simplă opinie politică într-un apel discriminatoriu, capabil să producă efecte excludente: stigmatizarea persoanei de culoare ca fiind în afara ”normei” comunitare și, prin aceasta, diminuarea egalității de șanse în viața publică locală.
40. Faptul că mesajul a fost rostit într-un forum civico-administrativ, moderat de primar și amplificat de difuzarea online, accentuează potențialul său de a crea un mediu ostil și de a normaliza excluderea. Elementul de „instigare” este, prezent în dublu registru: pe de o parte, mesajul prescriptiv către audiență („unde este mintea noastră că votăm...”), prin care se activează norma socială excludentă; pe de altă parte, introducerea criteriului rasial ca motiv de respingere, ceea ce reprezintă conduită intenționată cu efect de determinare a unui tratament diferențiat al consilierului vizat. Nu este necesar ca instigarea să fi produs deja efectul, ci că mesajul are scopul de a determina discriminarea; având în vedere notorietatea online a înregistrărilor și persistența accesului la ele, riscul de efect discriminatoriu este continuu.
41. Instanța apreciază, că faptele relatate în cerere și confirmate prin probatoriul atașat denotă existența cumulativă a următoarelor elemente: a) existenta comportamentului prin care o persoană aplică presiuni sau afișează o conduită intenționată; b) cu scopul discriminării unei terțe persoane; c) în baza unui criteriu protejat.
42. Limbajul utilizat este denigrator și jignitor, termenul „negru” având o puternică încărcătură negativă. Declarația depășește sfera libertății de exprimare, prin intenția evidentă de a eticheta și stigmatiza un grup în baza de „culoare”, iar afirmația „așa o persoană” amplifică impactul discriminatoriu. Diseminarea mesajului în spațiul public online, accesibil unui număr larg de utilizatori, crește riscul multiplicării acestuia și consolidării unor percepții sociale discriminatorii, bazată pe intoleranță, rasism și xenofobie.
43. Având în vedere circumstanțele menționate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite pretențiile reclamantului cu privire la recunoașterea lui Busuioc Dumitru responsabil de instigare la discriminare rasială față de Mohamed Elsheikh. Totodată, instanța dispune interzicerea lui Busuioc Dumitru de a continua instigarea la discriminare rasială față de Mohamed Elsheikh.
44. *Cu referire la pretenţia reclamantului privind încasarea sumei de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.*
45. Potrivi art. 2037 Cod civil, *(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea*

prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

46. Instanța de judecată, reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor cauzate reclamantului, ajunge la concluzia că urmează a fi încasată de la de la Busuioc Dumitru în beneficiul lui Mohamed Elsheikh suma de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral. La aprecierea sumei prejudiciului, instanța de judecată ia în considerare că datorită diseminării mesajului în spațiul public online, accesibil unui număr larg de utilizatori, a crescut riscul multiplicării acestuia și consolidării unor percepții sociale discriminatorii. Exprimările pîrîtului au vizat direct demnitatea reclamantului, a cărui identitate reflectă nu doar viziunile politice dar și trăsăturile sale individuale etnice. Prejudiciul moral în asemenea cauze se apreciază prin prisma caracterului și gravității atingerii aduse demnității, contextului de difuzare, duratei expunerii și statutului social al persoanei vizate. Faptul că afirmațiile au fost rostite într-o dezbatere publică locală, difuzată live și rămasă accesibilă pe platforme, că au fost rostite de către un ales local (persoană care se bucură de credibilitate și influență în comunitate) și că țintesc un criteriu „sensibil” (culoarea pielii), sunt elemente care justifică o reparație substanțială, menită nu doar să compenseze suferința psihică și atingerea demnității, ci și să descurajeze repetarea.
47. În restul sumei cerute, pretenția reclamantului de compensare a prejudiciului moral instanța de judecată o respinge ca nefondată, exagerată.
48. *Cu referire la cheltuielile de judecată.*
49. Conform art. 82 CPC, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*
50. În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*
51. Instanța constată că la depunerea cererii de chemare în judecată reclamantul a suportat cheltuieli în mărime de 200 lei pentru achitarea taxei de timbru, ce se confirmă prin confirmare de achitare a notei de plată din 21.10.2025. (f.d. 2) Prin urmare, instanța va încasa de la Busuioc Dumitru în beneficiul lui Mohamed Elsheikh, suma de 200 lei cu titlu de taxa de timbru.
52. Conform art. 96 CPC, *(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1[1]) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*
53. Instanța constată că reclamantul a suportat cheltuieli pentru asistența juridică acordată de avocatul Străisteanu Doina Ioana la judecarea cauze civile în sumă de 20 450 lei. Suma

este probată prin copia ordinului de plată nr. 3366172930 din 06 octombrie 2025 (10 450,00 lei) și copia ordinului de plată nr. 3401431930 din 30 octombrie 2025 (10 000,00 lei). (f.d.42, 43). Totodată, la materialele cauzei este anexat Act nr. 1 la Contractul de Asistență juridică nr. 713/25 din 03.10.2025 cu Mohamed Elsheikh, unde sunt descrise acțiunile avocatului Străisteanu Doina Ioana. (f.d. 41)

54. Luînd în considerare volumul de muncă depus, complexitatea cauzei, instanța consideră necesar a admite integral cererea, încasând de la Busuioc Dumitru în beneficiul lui Mohamed Elsheikh suma de 20 450 lei, considerând că este reală, necesară şi rezonabilă.
55. Conform art. 98 alin. (1) CPC, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.*
56. Conform art. 85 alin. (1) din CPC, *scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct.1 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 şi se aplică în modul prevăzut de alin.(4) din prezentul articol.*
57. Potrivit pct. 1.1.10.din Anexa nr. 2 al Legii nr. 213 din 31.07.2023, *se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată reclamanţii în acţiunile cu privire la fapte de discriminare.*
58. Avînd în vedere că reclamantul la depunerea cererii a fost eliberat prin lege de la plata taxei de stat, urmează de încasat de la pîrîtul Busuioc Dumitru în beneficiul statului suma de 750 (șapte sute cincizeci) lei, pentru trei capete de pretenții nepatrimoniale, cu titlu de taxă de stat, reieșind din prevederile Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023.
59. Conform art.art. 238-241 CPC RM, instanţa de judecată,-

A H O T Ă R Î T:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată.

Se recunoaște Busuioc Dumitru responsabil de instigare la discriminare rasială față de Mohamed Elsheikh.

Se interzice lui Busuioc Dumitru de a continua instigarea la discriminare rasială față de Mohamed Elsheikh.

Se încasează de la Busuioc Dumitru în beneficiul lui Mohamed Elsheikh suma de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru, suma de 20 450 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, **iar în total suma de 40 650 (patruzeci mii șase sute cincizeci) lei.**

În rest, cererea se respinge ca nefondată.

Se încasează de la Busuioc Dumitru în beneficiul statului suma de 750 (șapte sute cincizeci) lei, cu titlu de taxă de stat.

Hotărîrea judecătorească se execută benevol, în modul stabilit de lege, în termen de cel mult 15 zile după ce rămîne definitivă.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei Maria Ţurcan
Judecătorul